

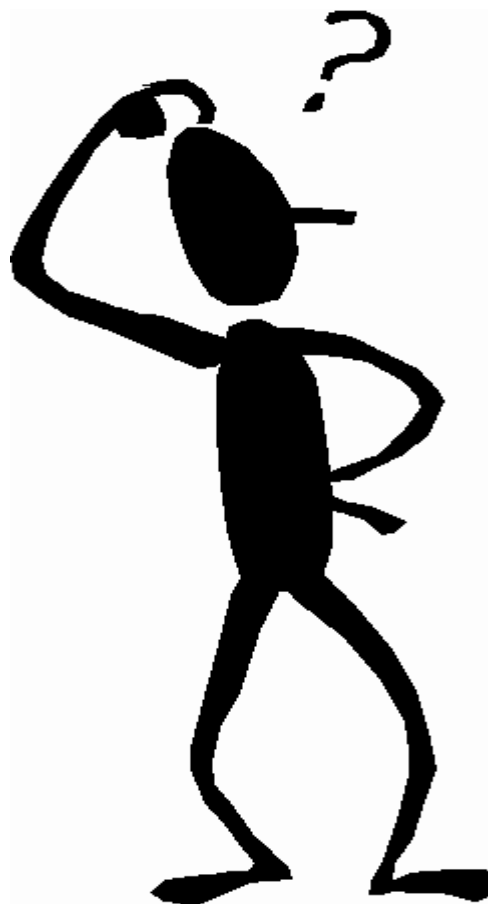
HJÆLPEMIDDEL
INSTITUTTET

Hjælpemidler

- i det intelligente velfærdshjem

Inger Kirk Jordansen, HjælpemiddelInstitutttet, 3.12.2010

Hvad er et hjælpemiddel?
Hvem vil betale?

Livskvalitet

Kontrol

Identitet

Tryghed

Trivsel

Værdighed

Selvtillid

Selvværd

Finansieringsmuligheder (1)

- Hjælpemidler: [SEL §112](#)
  - spiserobot, toiletsædeløfter, alternativt betjeningsudstyr (fx øjenstyring, talegenkendelse, mundjoystick)
- Forbrugsgoder: [SEL §113](#)
  - mediecenter, iPhone, robotstøvsuger (?)
- Boligindretningsløsninger: [SEL §116](#)
  - mur- og nagelfaste løsninger: toilet med skylle- og ørrefunktion, højdeindstillelig håndvask, trappelift, dør-/vindusåbner, SH/IBI
- Merudgifter: [SEL §100](#)
  - handicapvenligt tøj

Serviceoven §§ 112 og 113

- Bevillingskriterier (kommune)
  - i **væsentlig** grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,
  - i **væsentlig** grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller
  - er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv

Serviceovens § 116

- Bevillingskriterier (kommune)
  - når indretning er **nødvendig** for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende
  - kan leve et almindeligt liv som jævnaldrende i samme livssituation
  - gøre ansøgeren mere selvhjulpen og dermed mindre afhængig af andres bistand i dagligdagen
  - kan være med til at lette andres arbejde i forhold til ansøgeren

Serviceoven §100

- Bevillingskriterier:
  - dækning af **nødvendige merudgifter** ved den daglige livsførelse til personer mellem 18 og 65 år med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne
  - merudgifter skal være en **konsekvens af den nedsatte funktionsevne**
  - de udgifter, der kan dækkes, er udgifter, som den pågældende ikke ville have haft, hvis der ikke havde været tale om en nedsat funktionsevne

Finansieringsmuligheder (2)

- Ny- eller ombygning: [Byggeloven og BR 2010](#)
  - adgangsforhold, tilgængelighed..
- Inventar til fællesbrug på institutioner: [SEL § 112](#)
  - personlift (ikke-loft), kaldeanlæg, badekabine, strygerobot

BR 2010

- Eksempler på bygherres ansvar:
  1. Adgangsforhold:
    - Bygningers adgangsforhold skal sikre tilgængelighed for alle...
    - Ved alle yderdøre skal der være niveaufri adgang...
    - Døre skal have en fri passagebredde på mindst 0,77 m. Åbner døren imod personen, skal der være mindst 0,5 m ved siden af døren modsat dens hængselside. Højden af dørtrin må højst være 25 mm..
  2. Boligers indretning
  3. Bade- og wc-rum
  4. Dørbredder
  5. Gangbredder

Serviceoven §112

- Institutionens ansvar for basisinventar:
  - Hjælpemidler, der er til fælles brug for personer i et botilbud efter servicelovens kap. 20 eller i en daginstitution, en klub eller en døgninstitution efter servicelovens kap. 7, 8 og 11, stilles til rådighed af botilbuddet .
  - ”Ankestyrelsen fandt, at også et særligt kaldeanlæg (pustekald), som var nødvendigt for en kvinde med sklerose, som boede i et amtsligt botilbud, skulle stilles til rådighed af botilbuddet”.

Finansieringsmuligheder (3)

- Arbejdsmiljøforbedrende løsninger ([APV](#)): SEL §116 / SEL §112 / bygherre / SEL §112 institution / [Sundhedsloven § 138](#) / Plejebudget?
  - personløfter og lifte, bad- og toiletstol, vendelagen, plejeseng
- Arbejdskraftsbesparende løsninger (ABT): Plejebudget ??/ politisk investering!
  - elektroniske låse, robotstøvsuger, PDA, "Giraff", videoovervågning/tryghedssensorer tilknyttet plejecenter
- Teknologi ifm. magtanvendelse (SEL§125): SEL §112 (nej) / egenbetaling? / "demenskoordinator-budgettet"?
  - Særlige døråbnere, personlige alarm- og pejlesystemer (GPS)

APV-krav (arbejdsgiveransvar)

- Bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning
  - Generelt gælder, at der skal være plads nok til inventar og hjælpemidler, så hjælperen kan arbejde sikkert og med forsvarlige arbejdsstillinger. Det får især betydning omkring seng, toilet og bad, og det gælder både i private hjem, i ældreboliger og på plejehjem og plejecentre
- Bekendtgørelse om manuel håndtering
  - Manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler

Sundhedsloven § 138

- Plejehjælpemidler (hjemmesygepleje)
  - Til personer, der efter en lægefaglig vurdering har et plejebehov, yder kommunen hjælpemidler som led i hjemmeplejen.
  - Reglerne omfatter plejehjælpemidler, der er nødvendige til opstart af plejen. Disse skal stilles gratis til rådighed for patienten.
  - Typisk vil der være tale om sygeplejeartikler, som rekvireres fra et hjemmesygeplejededot i kommunen.

Finansieringsmuligheder (4)

- Behandlingsredskaber: [Afgrænsningscirkulæret](#)
  - KOL-kuffert?, elektronisk plaster
- Hjælpemidler til genoptræning: [Sundhedsloven §§ 84 og 104.:](#)
  - Wii (?), ”styrkedragten”

Cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet

Hjælpemidler og apparatur, som ordineres **som led i behandling** på sygehus/speciallægepraksis eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og hvor patientens anvendelse af hjælpemidlet/apparaturet typisk er **under kontrol af sygehuset** eller speciallægepraksis indtil tilstanden er stationær. Eksempelvis lungebehandlingsudstyr og orthoser.

Apparatur, som ordineres **som led i behandling** på sygehus/speciallægepraksis eller som en fortsættelse af den iværksatte behandling, og som anskaffes til midlertidigt eller permanent brug i hjemmet, og hvor A) patienten har fået **undervisning i brug af apparaturet på sygehus** eller i speciallægepraksis, eller B) hvor patientens anvendelse af apparaturet er **under en vis kontrol af sygehus** eller speciallægepraksis. Eksempelvis iltapparater og insulinpumper.

Hjælpemidler og apparatur, som patienten **efter sygehusets vurdering** har behov for, **imens patienten venter på sygehusbehandling**, udlånes af sygehusene

Sundhedsloven §§ 84 og 140

- *Behandlingsredskaber eller hjælpemidler i forbindelse med genoptræning*
  - I de tilfælde, hvor en person efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning, skal **kommunen** afholde udgifterne hertil og herunder udgifterne til de hjælpemidler, der ordineres patienten som led i genoptræningen. Det er ligeledes kommunens opgave at tilvejebringe hjælpemidlerne.
  - I de tilfælde, hvor en person efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for specialiseret, ambulantly genoptræning, der forudsætter et sygehus' ekspertise og **tilbydes på et sygehus**, skal **sygehuset** levere de nødvendige behandlingsredskaber eller hjælpemidler hertil.
  - Udgifterne til behandlingsredskaber eller hjælpemidler i forbindelse med specialiseret, ambulantly genoptræning efter udskrivning fra sygehus afholdes af **kommunen**.

Udfordring

1. Kommunernes serviceniveau
2. Sektoransvar (kassetænkning)
3. Flere og flere teknologiske løsninger består af "forbrugsgoder"
4. Kommunernes indkøbspolitik: Bedst og BILLIGST!

Udfordringer

5. Manglende incitament til at indbygge intelligente installationer i byggefasen
6. Ændring af vaner – svært at implementere ny teknologi
7. Svært at implementere ANDRES gode erfaringer

Potentiale

- Frit valg af hjælpemidler => øget efterspørgsel
- Behandling i eget hjem => øget efterspørgsel
- Stor opmærksomhed om VT => øget efterspørgsel
- "Fredericiamodellen" (øget genoptræning => øget selvhjulpenhed) bør => nyvisiterede får tilbud om VT før pleje & praktisk hjælp => øget efterspørgsel

Fremtidig efterspørgsel (behov, ønsker, krav)

- Tænk i standardløsninger frem for hjælpemidler
- Selvhjulpen ved bad
- Selvhjulpen ved toilet
- Selvhjulpen ved forflytning
- Selvhjulpen ved påklædning
- Tilgængelighed til sociale medier

Afledte krav

- Sikkerhed for at de teknologiske løsninger fungerer, som de skal, fx
  - via hyppige besøg af medarbejder
- Sikkerhed for at ensomhed og isolation forebygges, fx
  - ved at der afsættes tid til gåture og deltagelse i sociale arrangementer
  - etablering af mulighed for videokontakt med pårørende, plejecenter el.

Tak for opmærksomheden...

HJÆLPEMIDDEL
INSTITUTTET

Hjælpemiddelinstitutet

www.hmi.dk

Inger Kirk Jordansen

ikj@hmi.dk